

Bruxelles, 3 februarie 2022
(OR. en)

5916/22

MI 79
ENT 10
COMPET 70
IND 26
RECH 57
MAP 4
TELECOM 36

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	2 februarie 2022
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2022) 30 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 în perioada 2016-2020

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 30 final.

Anexă: COM(2022) 30 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.2.2022
COM(2022) 30 final

Pachetul privind standardizarea

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 în perioada 2016-2020

1 Introducere

Regulamentul (UE) nr. 1025/2012¹ (denumit în continuare „regulamentul”) prevede cadrul juridic care permite Comisiei să solicite organizațiilor de standardizare europene² să elaboreze standarde și documente de standardizare pentru bunuri și servicii în sprijinul politicilor UE și al legislației UE, pentru sprijinul acordat de UE funcționării sistemului de standardizare european (SSE) și stabilește criterii esențiale pentru funcționarea SSE.

În conformitate cu articolul 24 alineatul (3) din regulament, la fiecare cinci ani, Comisia prezintă un raport privind punerea în aplicare a acestuia. Un prim raport a fost publicat în 2016, vizând perioada 2013-2015³. Prezentul raport vizează în principal perioada 2016-2020, cu limitări, deoarece unele date au fost disponibile doar până în 2019, dar, ori de câte ori este posibil, include, de asemenea, date și cifre actualizate până în 2021. Articolul 24 alineatele (1) și (2) din regulament impune organizațiilor de standardizare europene și altor organizații care beneficiază de finanțare din partea UE să prezinte rapoarte anuale cu privire la activitățile pe care le desfășoară. Aceste rapoarte au fost luate în considerare la elaborarea prezentului raport. În sprijinul colectării de date, a fost comandat un studiu independent⁴.

2 Punerea în aplicare a regulamentului

Comisia a lansat o serie de inițiative și măsuri pentru a sprijini punerea în aplicare a regulamentului. În sprijinul Strategiei privind piața unică din 2015⁵ și în cadrul pachetului privind standardizarea din 2016⁶, Comisia a lansat o inițiativă comună privind standardizarea (ICS). În cadrul unei abordări multipartite și bazate pe parteneriat, această inițiativă a vizat modernizarea SSE și menținerea atractivității, eficacității și eficienței acestuia. Inițiativa a fost împărțită în 15 submăsuri diferite, iar documentele sunt disponibile public⁷. Situația actuală a fost prezentată în ianuarie 2018⁸. Ținând seama, de asemenea, de aceste inițiative și acțiuni, actuala punere în aplicare a regulamentului poate fi rezumată după cum urmează.

2.1 Transparența între organismele de standardizare (articolul 4)

Articolul 4 din regulament stabilește cerințe referitoare la transparența standardelor între organizațiile de standardizare europene și organismele de standardizare naționale, precum și între aceste entități și Comisie.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului, JO L 316, 14.11.2012, p. 12.

² În sensul regulamentului, cele trei organizații de standardizare europene sunt Comitetul European de Standardizare (CEN), Comitetul European de Standardizare în Electrotehnică (CENELEC) și Institutul European de Standardizare în Telecomunicații (ETSI).

³ COM(2016) 212 final.

⁴ „Study on the implementation of the Regulation (EU) No. 1025/2012 (Article 24)” [Studiu privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 (articolul 24)] <https://doi.org/10.2873/504681> și <https://doi.org/10.2873/593923>.

⁵ COM(2015) 550 final.

⁶ COM(2016) 358 final.

⁷ https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#jis.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52018SC0015>.

Instrumentele online au facilitat accesul la proiectele de standarde și transparența standardelor pentru celelalte organizații de standardizare europene, organisme de standardizare naționale și Comisie, astfel cum se prevede la articolul 4. Accesul la proiectele de standarde și transparența standardelor, în temeiul articolului 4 din regulament la nivel european, au fost facilitate de instrumentele online puse în aplicare de organizațiile de standardizare europene în 2015, deoarece au introdus un mecanism care furnizează membrilor organizațiilor de standardizare europene/părților interesate participante, Comisiei și Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) acces online direct la proiectele de standarde și de documente de standardizare europene. În ceea ce privește organismele de standardizare naționale, în 2019, aproximativ 70 % dispuneau de instrumente online care facilitau accesul părților interesate relevante la proiectele de standarde naționale. Cu toate acestea, pe baza rapoartelor prezentate de organizațiile societății civile și de întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), accesul la activitățile organismelor de standardizare naționale rămâne o provocare.

2.1.1 Orientări

Ca o sarcină suplimentară de promovare a transparenței, în 2015, Comisia, în cooperare cu organizațiile de standardizare europene, a elaborat un **vademecum**⁹ prin care furnizează orientări reprezentanților organizațiilor de standardizare europene, funcționarilor Comisiei, statelor membre ale UE și părților interesate cu privire la rolul solicitărilor de standardizare din partea Comisiei¹⁰, la modul de elaborare și de adoptare a solicitărilor de standardizare¹¹ și la modul de executare a acestora¹². În 2016¹³, Comisia a emis, de asemenea, o **listă de verificare** generală pentru ca **organizațiile de standardizare europene să efectueze o autoevaluare** atunci când elaborează și transmit standarde armonizate (HEN) în sprijinul legislației UE, astfel încât să promoveze calitatea standardelor și a documentelor și menționarea cu succes în Jurnalul Oficial. În unele cazuri¹⁴, pentru anumite domenii de politică, lista de verificare a fost adaptată la particularitățile actelor legislative și la alte cerințe sectoriale.

În cadrul orientărilor cuprinzătoare ale Comisiei privind punerea în aplicare a normelor UE privind produsele, „**Ghidul albastru**”¹⁵ include o secțiune specifică privind standardele (secțiunea 4.1.2 și anexa VI).

2.2 Incluziunea și participarea părților interesate, inclusiv organisme de cercetare (articolele 5 și 9)

Articolul 5 din regulament impune obligativitatea ca organizațiile de standardizare europene să încurajeze și să faciliteze reprezentarea corespunzătoare și participarea efectivă a tuturor părților interesante relevante, inclusiv a IMM-urilor, a organizațiilor de protecție a consumatorilor și a părților interesate din domeniul protecției mediului și din cadrul societății la activitățile lor de standardizare. Organizațiile părților interesate identificate care primesc în

⁹ SWD(2015) 205 final din 27.10.2015.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/13507/attachments/1/translations>.

¹¹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/13508/attachments/1/translations>.

¹² <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/13509/attachments/1/translations>.

¹³ Ares(2016)6548298 din 22.11.2016.

¹⁴ De exemplu, Directivele 2014/30/UE și 2014/53/UE.

¹⁵ https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks_en#blue-guide.

prezent finanțare din partea UE (cunoscute și sub denumirea de „organizațiile menționate în anexa III”) sunt „Small Business Standards” (Standarde pentru întreprinderile mici – SBS), Asociația Europeană pentru Coordonarea Reprezentării Consumatorului în Standardizare (ANEC), ”Environmental Coalition on Standards” (Coaliția europeană privind standardele), „European Environmental Citizens Organisation for Standardisation” (Organizația europeană de mediu a cetățenilor pentru standardizare – ECOS) și Confederația Europeană a Sindicatelor (CES), care reprezintă interesele IMM-urilor, ale consumatorilor, ale organizațiilor de protecție a mediului și, respectiv, ale lucrătorilor.

La **nivel european** [articolul 5 alineatul (1) din regulament], organizațiile menționate în anexa III sunt eligibile pentru a participa, la nivel de politici, în cadrul organismelor de conducere ale tuturor organizațiilor de standardizare europene și, la nivel tehnic, în cadrul organismelor tehnice ale CEN-CENELEC și al comitetelor tehnice ale ETSI. De la ultimul raport, au fost luate noi inițiative pentru îmbunătățirea în continuare a includerii și participării lor efective.

În 2017, CEN și CENELEC au introdus o schimbare conform căreia organizațiile non-industriale menționate în anexa III (ANEC, CES și ECOS) pot prezenta avize oficiale cu privire la proiectele de standarde (așa-numitul „drept de aviz”). În cazul unui aviz nefavorabil, comitetul tehnic responsabil pentru elaborarea standardului respectiv ia în considerare justificarea furnizată pentru aviz și oferă feedback. Acesta poate determina, de asemenea, revizuirea proiectului de standard. În general, 76 % din totalul avizelor oficiale furnizate de părțile interesate din cadrul societății au fost favorabile.

În 2017, ETSI a lansat „programul 3SI” în scopul colaborării cu organizațiile menționate în anexa III. Acest program include mese rotunde cu oficiali din cadrul ETSI și un reprezentant al părților interesate din cadrul ETSI („avocatul 3SI”) pentru a discuta aspecte legate de incluziune. ETSI nu a introdus mecanisme similare cu cele ale CEN și CENELEC pentru a acorda organizațiilor non-industriale menționate în anexa III un rol mai structural în procesul de elaborare a standardelor, cum ar fi un drept oficial de aviz. Nemulțumirea SBS cu privire la caracterul incluziv al ETSI a fost exprimată în vara anului 2021 în cadrul consultării publice privind foaia de parcurs¹⁶ pentru o viitoare strategie de standardizare a Comisiei, observând că „până în prezent, ETSI nu a alocat suficiente resurse și bugete pentru a-și spori incluziunea”¹⁷, astfel cum a susținut o altă asociație de IMM-uri¹⁸. Avize similare au fost transmise în rapoartele relevante prevăzute la articolul 24 de către alte organizații finanțate în temeiul regulamentului. De exemplu, raportul ANEC pentru 2019¹⁹ citează următoarele: „ETSI este reticentă în ceea ce privește aprofundarea dispozițiilor sale privind incluziunea, considerând că este în conformitate cu regulamentul. Cu toate acestea, organizațiile menționate în anexa III consideră că ETSI nu este în conformitate cu acesta”. În mod similar, ECOS afirmă

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-strategy_ro.

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-strategy/F2665680_ro.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-Strategy/F2665677_ro.

¹⁹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/44748?locale=ro>.

următoarele²⁰: „Participarea la ETSI a organizațiilor menționate în anexa III rămâne mai complexă în comparație cu celelalte două organizații de standardizare europene”. Unul dintre argumentele lor este că caracterul incluziv al procesului nu poate fi separat de drepturile de vot, deoarece, în ETSI, drepturile de vot ale părților interesate din sectorul industrial sunt mai mari decât drepturile de vot combinate ale oricărei alte categorii de părți interesate sau de autorități. Ponderea drepturilor de vot deținute de ETSI din partea organismelor de standardizare naționale provenind din statele membre ale UE este de aproximativ 2 %. În cazul unui vot, drepturile de vot ale altor părți interesate din afara sectorului industrial (societatea civilă, mediul academic, cercetarea) sunt neglijabile.

Aceste preocupări au fost împărtășite de anumite categorii de părți interesate, în special în cazul accesibilității, în cazul în care unii reprezentanți ai persoanelor cu handicap au întâmpinat dificultăți în perceperea procesului ca fiind incluziv și a trebuit să se bazeze pe legături cu asociațiile de consumatori. Deși, în sens strict, o astfel de legătură prin intermediul asociațiilor de consumatori nu contravine regulamentului, preocupările diferitelor categorii de părți interesate pun sub semnul întrebării dacă se acordă suficientă atenție incluziunii.

2.2.1 Organisme de cercetare

În ceea ce privește punerea în aplicare a articolului 5 alineatul (2) și a articolului 9 din regulament, rapoartele organizațiilor de standardizare europene²¹ evidențiază faptul că au existat diferite activități care au implicat organizații de cercetare. Cu toate acestea, rapoartele nu sunt pe deplin clare în ceea ce privește eficacitatea activităților, de exemplu referitor la efectele sale asupra adoptării unor standarde specifice sau asupra creșterii participării.

Într-o inițiativă conexasă, în octombrie 2016, și astfel cum a fost reînnoită în octombrie 2021²², CEN, CENELEC și Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (JRC) au semnat un acord de cooperare pentru a corela cercetarea și inovarea cu standardizarea, pentru a contribui la anticiparea nevoilor de standardizare și pentru a se alinia la prioritățile strategice.

De asemenea, JRC a colaborat cu Asociația COST prin intermediul ICS în ceea ce privește informarea și formarea referitoare la beneficiile standardizării pentru cercetarea și inovarea desfășurate în cadrul proiectelor COST. Prin intermediul acestei legături, CEN-CENELEC a furnizat mai multe module de formare începând din 2019.

2.2.2 Instrumente TIC

Organizațiile de standardizare europene au prezentat rapoarte referitoare la investiții și la utilizarea instrumentelor TIC în scopul îmbunătățirii eficienței SSE și al facilitării unor activități de standardizare (precum cooperarea între membri, reuniuni, activități de elaborare, accesul la documente de lucru și la documente de standardizare, precum și comunicarea și omologările de la distanță).

²⁰ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/44749?locale=ro>.

²¹ https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#article24.

²² <https://www.cencenelec.eu/news-and-events/news/2021/pressrelease/2021-10-21-jrc-cen-cenelec-renewed-cooperation/>.

2.3 Cooperarea dintre organismele de standardizare naționale și organizațiile de standardizare europene

Organismele de standardizare naționale și organizațiile de standardizare europene au introdus mecanisme pentru facilitarea schimburilor de bune practici, cum ar fi grupuri consultative, comitete de monitorizare, reuniuni și orientări. Cele trei organizații de standardizare europene utilizează o serie de instrumente în vederea facilitării și îmbunătățirii schimbului reciproc de bune practici și a schimbului de bune practici între delegațiile naționale (de exemplu, prin intermediul reuniunilor șefilor delegațiilor naționale organizate de ETSI). Organizațiile de standardizare europene cooperează, de asemenea, în ceea ce privește activitățile de educație, formare, cercetare și dezvoltare în diferite domenii legate de standardizare, cum ar fi activități comune de formare în domeniul standardizării desfășurate de CEN-CENELEC.

La sfârșitul anului 2021, unele organisme de standardizare naționale și-au exprimat îngrijorarea cu privire la rolul pe care îl dețin în cadrul ETSI. ETSI și unele organisme de standardizare naționale europene poartă în prezent discuții cu privire la recunoașterea acestora ca parteneri strategici pentru standardizare.

2.4 Accesul IMM-urilor la standarde (articolul 6)

În temeiul articolului 6 alineatul (3) din regulament, organismele de standardizare naționale elaborează un raport anual privind activitățile lor cu scopul de a încuraja și a facilita accesul IMM-urilor la standarde și la procedurile de elaborare a standardelor. Aceasta include, de asemenea, raportarea cu privire la schimbul de bune practici menite să sporească participarea IMM-urilor [și anume, articolul 6 alineatul (2) din regulament]. Studiul care sprijină acest raport conține statistici precise cu privire la acest subiect²³ și indică numărul de organisme de standardizare naționale care permit reprezentarea categoriei respective de părți interesate, conform tabelului de mai jos. De exemplu, prima valoare a tabelului (29/33) indică faptul că 29 de organisme de standardizare naționale au permis reprezentarea IMM-urilor în CEN, din cele 33 care erau asociate organizației de standardizare europene respective.

Părți interesate /OSE/an	CEN				CENELEC				ETSI			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
IMM-uri	29/33	30/34	31/34	31/34	29/33	30/34	31/34	31/34	28/39	29/39	29/39	30/39
Consumatori	25/33	24/34	25/34	25/34	20/33	20/34	22/34	22/34	26/39	27/39	27/39	27/39
Părți interesate din domeniul protecției mediului	24/33	24/34	26/34	26/34	18/33	20/34	23/34	23/34	22/39	23/39	23/39	23/39
Părți interesate din cadrul societății	21/33	20/34	23/34	22/34	17/33	18/34	20/34	20/34	19/39	20/39	20/39	20/39

²³ <https://doi.org/10.2873/504681>.

Trebuie remarcat faptul că, în unele cazuri, numărul total de organisme de standardizare naționale asociate este mult mai mare decât numărul țărilor UE și SEE. Acest lucru se întâmplă deoarece organizațiile de standardizare europene includ organisme de standardizare naționale din afara UE și din afara SEE în procesele lor de elaborare.

Un element frapant al studiului este faptul că organismele de standardizare naționale din cadrul CEN și CENELEC „au acordat tot mai multe tarife speciale IMM-urilor pentru a participa la activitățile de standardizare în perioada 2015-2019, în timp ce organismele de standardizare naționale din cadrul ETSI s-au confruntat cu o tendință descrescătoare în ceea ce privește astfel de tarife speciale prevăzute”. În această privință, raportul ETSI din 2019²⁴ prevede, de asemenea, următoarele: „ETSI nu funcționează conform principiului delegării naționale, astfel încât participarea lor [IMM-urilor] la organizarea tehnică și la activitatea ETSI este directă prin calitatea lor de membri ai ETSI [...]. Aceste părți interesate trebuie să își prezinte observațiile numai în timpul procesului de aprobare publică, prin intermediul organismelor naționale de standardizare din cadrul ETSI”.

2.5 Participarea autorităților publice la procesul de standardizare europeană (articolul 7)

Pentru punerea în aplicare a articolului 7 din regulament, în rapoartele adresate Comisiei există puține informații sistematice și oficiale cu privire la implicarea autorităților publice în activitățile de standardizare. Rapoartele organismelor de standardizare europene²⁵ se referă, de regulă, la acțiunile 4 și 9 ale ICS²⁶ ca exerciții adecvate. Întrucât nu sunt disponibile date precise, un instrument de monitorizare poate fi luat în considerare în viitor.

2.6 Programele de lucru anuale ale Uniunii (articolul 8)

În conformitate cu articolul 8, Comisia a adoptat programe de lucru anuale ale Uniunii (PLAU) pentru standardizarea europeană²⁷. Prin intermediul PLAU, Comisia oferă organizațiilor de standardizare europene o orientare în ceea ce privește activitatea referitoare la standarde și la documentele de standardizare, precum și modalitățile de consolidare a implicării întreprinderilor mici și mijlocii și a părților interesate din cadrul societății în acest proces. Prezentul document a fost conturat treptat pentru a oferi prioritate în ceea ce privește politicile UE, astfel încât să asigure un sentiment de orientare și anumite așteptări din perspectiva factorilor de decizie politică, oferind, de asemenea, orientări mai bune părților interesate în domeniul standardizării în ceea ce privește rezultatele.

2.7 Solicitări de standardizare (articolul 10)

În perioada 2015-2019, Comisia a emis 35 de solicitări de standardizare, încă nouă fiind emise în 2020. Dintre aceste 44 de solicitări de standardizare, șase au fost respinse (13,6 %).

²⁴ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/44751?locale=ro>.

²⁵ https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#annual.

²⁶ Acțiunea 4: Îmbunătățirea informării cu privire la standardizare la nivelul autorităților publice naționale; Acțiunea 9: Incluziune, transparență și participare efectivă a tuturor părților implicate în sistemul european de standardizare.

²⁷ https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#annual.

Organizațiile de standardizare europene au raportat adesea următoarele motive de respingere: dezacordul cu privire la anumite standarde solicitate; dezacordul cu privire la unele cerințe cuprinse în solicitarea de standardizare; dezacordul cu privire la faptul că anumite specificații tehnice solicitate sunt necesare în sprijinul unei cerințe esențiale specifice; sau dezacordul cu termenele stabilite pentru transmiterea standardelor solicitate.

Respingerea solicitărilor de standardizare poate avea un impact semnificativ asupra (i) punerii în aplicare a unei piețe interne echitabile și eficiente; (ii) competitivității industriilor; (iii) participării părților interesate din cadrul societății; și (iv) suveranității tehnologice a Uniunii. Aceasta poate conduce, de asemenea, la bazarea pe standarde din afara UE, în cazul cărora este posibil să nu fie clar în ce măsură a fost urmat un proces incluziv.

În ceea ce privește executarea solicitărilor de standardizare, s-a întâmplat, de asemenea, ca, în pofida acceptării de către CEN a unei solicitări de standardizare, doar o parte a acesteia să fie pusă în aplicare²⁸.

2.7.1 Sprijinul Comisiei pentru executarea cererilor de standardizare (HAS)

Înainte de 2018, a existat un contract de servicii [„New Approach Consultants” (consultanți în cadrul noii abordări) – NAC] pentru a ajuta organizațiile de standardizare europene să verifice conformitatea proiectelor de standarde armonizate cu solicitarea Comisiei. În temeiul acestui contract, rata de succes a documentelor de standardizare menționate în Jurnalul Oficial a fost limitată și s-au acumulat întârzieri semnificative în ceea ce privește standardele nementionate. În martie 2017, baza de date internă a Comisiei cuprindea 596 de standarde armonizate neprelucrate prezentate de organizațiile de standardizare europene. Pentru a avea un serviciu eficient pentru punerea în aplicare a regulamentului, Comisia a lansat o invitație pentru un nou contract de servicii²⁹ („HAS”). În cadrul punerii în aplicare a noului sistem, Comisia a acordat atenție soluționării unor probleme identificate în trecut și asigurării:

- caracterului voluntar al serviciului pentru organizațiile de standardizare europene, în conformitate, de asemenea, cu sistemul anterior NAC;
- separării clare a rolurilor – consultanții nu întocmesc sau nu negociază conținutul standardelor armonizate, ei se concentrează pe evaluarea măsurii în care standardele armonizate îndeplinesc cerințele legislației UE;
- disponibilității serviciilor sectoriale pentru a oferi orientări cu privire la noi îndoieli, întrebări sau probleme care pot apărea la elaborarea standardelor armonizate și
- rolului Comisiei pentru decizia finală de a menționa standardele armonizate în Jurnalul Oficial.

Comisia a structurat activitatea consultanților HAS într-un mod care să nu întârzie elaborarea de standarde armonizate.

²⁸ În cazul Directivei 2014/90/UE privind echipamentele maritime, în pofida acceptării de către CEN a solicitării de standardizare M/557, comitetul tehnic responsabil nu a înregistrat progrese referitoare la punerea în aplicare a acesteia, în ceea ce privește furtunurile.

²⁹ https://ec.europa.eu/growth/content/technical-assistance-area-harmonised-standards_en.

De la funcționarea sistemului de consultanți HAS, în decembrie 2021, numărul mare de standarde armonizate neevaluate și prelucrate depuse de organizațiile de standardizare europene pentru a fi menționate în Jurnalul Oficial a fost redus la doar două standarde din 2018 și la cinci din 2019, care sunt în așteptarea unei decizii a Comisiei.

Începând cu 9 decembrie 2021, contractantul Comisiei responsabil de consultanții HAS a primit 3 312 cereri de evaluare a proiectelor de standarde armonizate din partea organizațiilor de standardizare europene, în temeiul a 21 de acte legislative ale UE, dintre care 2 944 au fost prelucrate, iar 368 au fost neeligibile³⁰. În toate sectoarele, doar 27,58 % dintre evaluările HAS au fost pozitive³¹, în principal din cauza inconsecvenței cu legislația UE, ceea ce arată că trebuie să se investească mai multe eforturi în procesul de elaborare a standardelor – de exemplu, în cadrul comitetelor tehnice – astfel încât activitatea să fie mai bine aliniată la cerințele juridice și în materie de politici.

2.7.2 Elaborarea și menționarea standardelor armonizate

În 2016 și 2017, părțile interesate au ridicat problema menționării cu întârziere a anumitor standarde armonizate. Prin urmare, Comisia a monitorizat diferitele etape ale procesului începând cu 2018, iar rezultatele aferente sunt raportate și pentru anul 2020.

În perioada 2018-2020, Comisia a primit **1 247 de standarde armonizate** în sprijinul legislației UE. Dintre acestea, **238** au fost redepuneri de standarde armonizate existente în temeiul unor noi regulamente. Prin urmare, standardele nou prezentate au fost **1 009**, inclusiv **76** de rectificări și **267** de amendamente.

În următoarea analiză, prezentul raport se concentrează asupra noilor depuneri, care au fost distribuite pe an și pe organizație de standardizare europeană după cum urmează:

Standarde armonizate transmise	2018	2019	2020	Total
CEN	231	216	129	576
CENELEC	134	161	104	399
ETSI	8	11	15	34
Total	373	388	248	1009

Până la 9 decembrie 2021, **576** de standarde armonizate au fost menționate în Jurnalul Oficial, **17** sunt în curs de menționare, **371** nu au fost acceptate și **45** sunt în așteptarea unei decizii.

Potrivit bazelor de date interne ale Comisiei, care interacționează cu instrumentele IT ale organizației de standardizare europene, perioada mediană dintre adoptarea unui standard armonizat de către CEN, CENELEC sau ETSI și transmiterea oficială către Comisie în vederea menționării în Jurnalul Oficial este de 100 de zile. Aceasta înseamnă că organizațiile de standardizare europene pot avea nevoie de peste trei luni pentru a prezenta Comisiei un

³⁰ De exemplu, deoarece nu aveau legătură cu standardele armonizate sau din cauza unor cereri redundante.

³¹ Notă: fiecare standard este evaluat de 2 până la 4 ori și de fiecare dată este contabilizat separat în această statistică. Prin urmare, numărul indicat nu indică evaluările negative care apar într-o etapă ulterioară.

standard după ce acesta a fost pus la dispoziția publicului (și anume disponibil pentru achiziție), înainte ca Comisia să poată iniția evaluarea și prelucrarea standardului armonizat pentru a fi menționat în Jurnalul Oficial³². Perioada medie (între paranteze în tabelul de mai jos) este mult mai mare, din cauza unor cazuri extreme³³.

Perioada mediană (și medie) (zile) dintre adoptarea de către organizația de standardizare europeană și transmiterea către Comisie	2018	2019	2020	Total
CEN	75 (115)	105 (199)	70 (91)	83 (141)
CENELEC	218 (424)	189 (1374)	82 (481)	186 (822)
ETSI	29 (27)	49 (58)	20 (29)	28 (38)
Total	109 (224)	117 (683)	75 (251)	100 (407)

În ceea ce privește prelucrarea standardelor armonizate de către Comisie, perioada mediană (medie) de la transmiterea de către organizațiile de standardizare europene către Comisie până la menționarea în Jurnalul Oficial³⁴ a scăzut constant, conform tabelului de mai jos. Perioada de prelucrare mai lungă de care a avut nevoie Comisia în 2019 s-a datorat schimbării metodei de publicare (de la seria C a Jurnalului Oficial la seria L a acestuia), ceea ce a necesitat o perioadă de adaptare tranzitorie. De atunci, Comisia a redus în mod substanțial durata propriilor sale procese. În 2020 și 2021, Comisia a avut rezultate mai bune decât în 2018 (când menționarea standardelor armonizate în Jurnalul Oficial era încă efectuată conform procedurilor de publicare în seria C a Jurnalului Oficial).

	2018	2019	2020	2021
Perioada mediană (și medie) (zile) dintre transmiterea către Comisie și menționarea în Jurnalul Oficial	238 (298)	292 (322)	228 (231)	108 (121)

2.8 Obiecții formale (articolul 11)

În perioada 2015-2019, au fost prezentate în total 20 de obiecții formale împotriva anumitor standarde armonizate, în conformitate cu dispozițiile articolului 11 din regulament. Alte trei au fost prezentate în 2020³⁵. Durata medie a unei obiecții formale (prevăzută ca intervalul de timp dintre prezentare și soluționare) este de 1 084 de zile, și anume 3 ani.

³² Comisia nu poate demara propriul proces de prelucrare internă a standardelor armonizate înainte ca acestea să fi fost transmise în mod oficial Comisiei de către organizațiile de standardizare europene.

³³ Discrepanța majoră referitoare la CENELEC este cauzată de transmiterea grupată a anumitor standarde vechi și a modificărilor mai recente aferente. Întrucât unele dintre aceste standarde vechi datează din anii '90, media ia în considerare întârzierile înregistrate în prezentarea acestora și, prin urmare, rezultatele sunt distorsionate. În special, majoritatea standardelor care duc la aceste întârzieri majore pot fi limitate la documentele care fac obiectul cererilor de standardizare ale Comisiei privind legislația în materie de proiectare ecologică.

³⁴ Aceasta acoperă întreaga perioadă de care are nevoie Comisia pentru a evalua mai întâi standardele armonizate primite de la organizațiile de standardizare europene și apoi pentru a desfășura procedura internă care conduce la menționarea standardelor armonizate în JO.

³⁵ https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#objections.

2.9 Notificarea organizațiilor părților interesate (articolul 12)

Comisia a creat o pagină web dedicată³⁶ notificărilor menționate la articolul 12.

2.10 Specificații TIC (articolele 13 și 14)

Multe dintre cele mai comune specificații tehnice TIC au fost elaborate recent de forumuri și consorții private. Articolul 13 din regulament permite Comisiei să identifice specificațiile tehnice TIC care să fie utilizate drept referințe în domeniul achizițiilor publice. Acest lucru permite o concurență mai mare în domeniu și reduce riscul de blocare la sistemele brevetate. O listă adecvată a fost publicată pe site-ul internet al Comisiei³⁷.

În plus, existența unor standarde TIC comune asigură interoperabilitatea. Aceasta a devenit tot mai importantă pe măsură ce mult mai multe dispozitive sunt conectate între ele. Prin Comunicarea privind prioritățile de standardizare în sectorul TIC³⁸ din 2016, Comisia a propus concentrarea comunităților și a resurselor de stabilire a standardelor pe cinci domenii prioritare. Importanța standardelor TIC a fost subliniată din nou în Strategia industrială din 2020³⁹.

A fost înființat un forum european multipartit privind standardizarea în domeniul TIC⁴⁰ pentru a oferi Comisiei consiliere cu privire la aspecte legate de punerea în aplicare a politicii de standardizare în domeniul TIC, inclusiv stabilirea priorităților și identificarea specificațiilor. Peste 150 de acțiuni au fost identificate și grupate pe domenii tematice.

3 Finanțarea SSE (articolele 15, 16 și 17)

Finanțarea UE acordată organizațiilor de standardizare europene și organizațiilor menționate în anexa III pentru activități este definită la articolele 15, 16 și 17 din regulament.

În perioada 2015-2019, subvențiile pentru activități de standardizare din partea UE au totalizat aproximativ 105,3 milioane EUR (85 de milioane EUR fiind alocate organizațiilor de standardizare europene și 20 de milioane EUR organizațiilor menționate în anexa III). UE și AELS cofinanțează o parte din costurile și activitățile organizațiilor. Subvențiile sunt acordate sub formă de subvenții de funcționare și subvenții pentru acțiuni. Subvențiile de funcționare contribuie la bugetul administrativ pentru realizarea programelor anuale de lucru, care specifică activitățile planificate pentru fiecare an în conformitate cu obiectivele de standardizare ale Comisiei. Subvențiile de funcționare pentru perioada 2015-2019 au acoperit o gamă largă de activități zilnice. Subvențiile pentru acțiuni au finanțat activități specifice în sprijinul legislației și al politicilor UE. În 2019, subvențiile pentru acțiuni au reprezentat 66 % din valoarea finanțării din partea UE acordată organizațiilor de standardizare europene și

³⁶ https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en.

³⁷ https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/ict-standardisation/ict-technical-specifications_en.

³⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52016DC0176>.

³⁹ https://ec.europa.eu/growth/industry/policy_en - industrial-strategy-2020.

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2758>.

organizațiilor menționate în anexa III. Comisia urmărește desfășurarea activităților finanțate prin intermediul rapoartelor organizațiilor de standardizare europene.

Dintre organizațiile de standardizare europene, CEN a fost principalul beneficiar, primind aproximativ 71 % din finanțarea totală acordată organizațiilor de standardizare europene în perioada 2015-2019, fiind urmat de ETSI (22 %) și CENELEC (7 %). Ponderea generală din finanțarea totală din partea UE acordată organizațiilor de standardizare europene pentru subvenții de funcționare și subvenții pentru acțiuni a rămas, în general, stabilă în perioada de raportare.

Sprijinul financiar acordat organizațiilor menționate în anexa III are ca scop îmbunătățirea incluziunii grupurilor lor de interese corespunzătoare în elaborarea standardelor și a crescut în general în ultimii 5 ani. SBS și ANEC au primit cele mai mari procente (42,5 % și, respectiv, 34,5 %) din finanțarea totală din partea UE acordată organizațiilor menționate în anexa III în perioada 2015-2019. ECOS a primit 15,7 % din finanțarea totală, iar CES, 7,3 %.

În ceea ce privește simplificarea finanțării SSE și reducerea sarcinii administrative, în 2015, Comisia a introdus un mecanism de sume forfetare pentru finanțarea anumitor costuri în cadrul acordurilor de subvenționare, cum ar fi zilele/om necesare sau costurile de deplasare suportate. Acest mecanism a contribuit la reducerea sarcinii administrative de a justifica și de a consemna astfel de costuri în fiecare caz în parte. Cu toate acestea, o analiză a relevat faptul că beneficiarii au continuat să aibă incertitudini cu privire la evidențele necesare pentru potențialele audituri.

În ceea ce privește cerințele de raportare, părțile interesate percep unele dintre aceste activități de raportare ca fiind împovărătoare. Elaborarea planurilor de acțiune și a rapoartelor privind subvențiile de funcționare reprezintă sarcinile care implică cel mai mult timp, cu o ușoară creștere a zilelor/om necesare din 2015. Cu toate acestea, în timp ce datele raportate de organizațiile de standardizare europene indică o creștere a timpului mediu necesar pentru elaborarea propunerilor de subvenții pentru acțiuni, acestea indică și o reducere a timpului mediu pentru raportarea subvențiilor pentru acțiuni.

4 Concluzii

Acest al doilea raport către Parlamentul European și Consiliu privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 arată că sistemul de standardizare european s-a îmbunătățit în anumite privințe – de exemplu, în ceea ce privește noile instrumente informatice – dar că se mai pot aduce îmbunătățiri în diferite domenii. Acest lucru este valabil în special în ceea ce privește aspectele legate de incluziune, de rolul organismelor de standardizare naționale în SSE și de perioada de transmitere a standardelor armonizate către Comisie, astfel cum se indică mai sus.

În ceea ce privește perioada necesară pentru prelucrarea standardelor și a documentelor de standardizare, atât organizațiile de standardizare europene, cât și Comisia trebuie să își îmbunătățească în continuare eforturile de creștere a eficacității, în ciuda eforturilor recente ale Comisiei de a-și reduce în mod substanțial perioada de adoptare pentru publicarea standardelor armonizate.